

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин і права

Юрій МУДРИК

29 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансове право України

Галузь знань – 08 Право

Спеціальність – 081 Право

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Право

Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС, Шифр дисципліни – ОПП.04

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Факультет – міжнародних відносин і права

Кафедра – права

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин							Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Залік			Іспит	
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття						
Д	3	5	5	150	66	32				34	84			+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 081 «Право»

Робоча програма складена

Підпис(и) автора(ів)

канд. юрид. наук, доц. Світланою ЛУЧКОВСЬКОЮ

Ступінь, вчене звання, ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри права

Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Зав. кафедри

Підпис

Микола ВАВРИНЧУК

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету міжнародних відносин і права

Голова вченої ради факультету

Підпис

Юрій МУДРИК

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

2. ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант ОП	міжнародних відносин і права		Ольга ОХМАН

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна «Фінансове право України» є дисципліною професійної підготовки фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» за освітньо-професійною програмою «Право». Її вивчення обумовлене необхідністю формування системних знань у сфері правового регулювання фінансової діяльності держави та місцевого самоврядування. У межах цієї навчальної дисципліни передбачається вивчення сукупності фінансово-правових відносин між суб'єктами фінансової діяльності держави та місцевого самоврядування. Навчальна дисципліна поєднує теоретичні основи, законодавче регулювання та практичні проблеми функціонування фінансової системи.

Пререквізити – ОЗП.05 Правниче письмо та усний виклад думки; ОЗП.09 Логіка; ОПП.06 Судові і правоохоронні органи України.

Кореквізити – ОПП.14 Конкурентне право.

Відповідно до *Стандарту вищої освіти* із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

- **компетентності**. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ФК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини. ФК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності. ФК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин. ФК 17. Уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій в сфері бізнесу. ФК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. ФК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

- **програмні результати навчання**. ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи. ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки. ПРН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно доправового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересівклієнтів

Мета дисципліни: формування у студентів глибоких теоретичних знань та достатніх практичних навичок у сфері правового регулювання фінансових відносин, порядку здійснення фінансової діяльності, правового становища учасників фінансових правовідносин.

Предмет дисципліни: правове регулювання суспільних відносин у фінансової діяльності та місцевого самоврядування.

Завдання дисципліни: ознайомлення студентів з основними положеннями законодавства у сфері фінансової діяльності; сприяння глибокому засвоєнню змісту правових актів, стимулювання до самостійної роботи з ними; ознайомлення із системою фінансового права; дослідження складових елементів системи фінансового права при вирішенні конкретних правових питань; отримання навичок складання відповідних документів, що регулюють фінансову діяльність; засвоєння змісту правового статусу суб'єктів фінансових відносин, розкриття їх значення у розвитку фінансової системи держави.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: *уміти:* орієнтуватись у системі фінансового законодавства України; проводити збір та аналіз інформації щодо регулювання фінансових правовідносин з нормативно-правових актів та інших джерел права; *демонструвати* розуміння сутності та змісту основних фінансово-правових інститутів; *правильно визначати* проблеми регулювання фінансово-правових відносин; *вирішувати* на базі національного законодавства конкретні правові ситуації, які виникають у фінансовій діяльності; *застосовувати* знання основних положень фінансово-правових актів у практичній діяльності; *володіти* предметом галузі фінансового права, базовою системою знань з правового регулювання фінансових відносин.

4. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва (розділу) теми	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	семінарські заняття	самостійну роботу
П'ятий семестр			
Тема 1. Фінанси та фінансова діяльність держави й органів місцевого самоврядування.	4	4	8
Тема 2. Фінансове право як галузь права. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини	4	4	8
Тема 3. Правові основи фінансового контролю та відповідальність за порушення фінансового законодавства	2	4	8
Тема 4. Правові основи публічних доходів і видатків	2	2	4
Тема 5. Основи бюджетно-правового регулювання	4	4	14
Тема 6. Основи податково-правового регулювання	4	4	14
Тема 7. Правові основи державного та місцевого кредиту	2	2	6
Тема 8. Фінансово-правові засади страхування	2	2	6
Тема 9. Фінансово-правове регулювання банківської діяльності	4	4	8
Тема 10. Фінансово-правові основи грошового обігу	2	2	4
Тема 11. Фінансово-правове регулювання валютних відносин	2	2	4
Разом за 5-й семестр	32	34	84

5 Програма навчальної дисципліни

5.1. Зміст лекційного курсу

Перелік лекцій для студентів денної форми здобуття освіти

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	ТЕМА 1. Частина 1. Фінанси та фінансова діяльність держави й органів місцевого самоврядування. Поняття, зміст і функції фінансів. Фінансова система України, її складові. Поняття та зміст фінансової діяльності держави й органів місцевого самоврядування. Літ.: [1; 2, с.9-28; 3, с.11-86; 4, с.5-20; 9].	2
2	ТЕМА 1. Частина 2. Фінанси та фінансова діяльність держави й органів місцевого самоврядування Форми та методи фінансової діяльності держави й органів місцевого самоврядування. Органи публічної влади, які здійснюють фінансову діяльність держави й місцевого самоврядування. Літ.: [1; 2, с.9-28; 3, с.11-86; 4, с.5-20; 9].	2
3	ТЕМА 2. Частина 1. Фінансове право як галузь права. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини Поняття фінансового права, його предмет і метод. Система фінансового права, її складові. Джерела фінансового права. Літ.: [1; 2, с.29-50; 3, с.87-143; 4, с.21-61].	2

4	ТЕМА 2. Частина 2. Фінансове право як галузь права. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини Поняття норм фінансового права, їх риси й структура. Класифікація фінансово-правових норм. Поняття, ознаки, функції та класифікація фінансових правовідносин. Склад фінансових правовідносин. Суб'єкти фінансових правовідносин. Літ.: [1; 2, с.29-50; 3, с.87-143; 4, с.21-61].	2
5	ТЕМА 3. Правові основи фінансового контролю та відповідальність за порушення фінансового законодавства Поняття фінансового контролю, його суб'єкти й об'єкт. Призначення фінансового контролю. Функції фінансового контролю. Принципи фінансового контролю. Класифікація фінансового контролю. Поняття й види методів фінансового контролю. Види юридичної відповідальності за порушення фінансового законодавства. Літ.: [1; 2, с. 51-64; 3, с.144-208; 4, с. 62-106; 8].	2
6	ТЕМА 4. Правові основи публічних доходів і видатків Поняття, ознаки та класифікація публічних доходів. Поняття публічних видатків, їх ознаки та класифікація. Фінансування державних і місцевих видатків, його принципи. Зміст кошторисно-бюджетного фінансування. Кошторис. Розпорядники й одержувачі бюджетних коштів. Літ.: [1; 2, с. 167-179; 3, с.366-370; 4, с. 174-205; 5].	2
7	ТЕМА 5. Частина 1. Основи бюджетно-правового регулювання Поняття бюджету та його значення для функціонування держави й місцевого самоврядування. Поняття бюджетного права та його система. Бюджетно-правові норми та бюджетні правовідносини. Бюджетне законодавство. Літ.: [1; 2, с. 65-93; 3, с.212-337; 4, с. 107-173; 5].	2
8	ТЕМА 5. Частина 2. Основи бюджетно-правового регулювання Поняття бюджетної системи України, її структура й принципи. Бюджетна класифікація. Правові основи складу доходів і видатків бюджетів. Міжбюджетні трансферти. Поняття бюджетного процесу, його принципи, стадії та учасники. Літ.: [1; 2, с. 65-93; 3, с.212-337; 4, с. 107-173; 5].	2
9	ТЕМА 6. Частина 1. Основи податково-правового регулювання Поняття податкового права, його предмет, метод та ознаки. Система податкового права та його джерела. Податкові правовідносини. Податково-правові норми. Суб'єкти податкових правовідносин. Літ.: [1; 2, с. 94-136; 3, с.371-411; 4, с. 206-295; 7].	2
10	ТЕМА 6. Частина 2. Основи податково-правового регулювання Поняття податку. Ознаки й функції податку. Класифікація податків. Поняття та зміст правового механізму податку.	2

	Принципи оподаткування в Україні. Поняття та зміст податкової системи. Літ.: [1; 2, с. 94-136; 3, с.371-411; 4, с. 206-295; 7].	
11	ТЕМА 7. Правові основи державного та місцевого кредиту Поняття та функції державного й місцевого кредиту. Зміст державного й місцевого боргу. Облігації та казначейські зобов'язання як форми кредиту. Гарантія Кабінету Міністрів України як форма кредиту. Правові основи місцевих запозичень. Літ.: [1; 2, с. 137-153; 3, с.573-604; 4, с. 296-322; 5]	2
12	ТЕМА 8. Фінансово-правові засади страхування Поняття страхування і його функції. Галузі, об'єкти й форми страхування. Державний нагляд за страховою діяльністю та відносини у сфері трахування, що регулюються фінансовим правом. Фінансово-правове регулювання відносин у сфері. загальнообов'язкового державного соціального страхування . Літ.: [1; 2, с. 154-166; 6; 10; 11].	2
13	ТЕМА 9. Частина 1. Фінансово-правове регулювання банківської діяльності Банківська система України, її структура Правовий статус банків в Україні Види банків відповідно до законодавства України Відокремлені підрозділи банку Літ.: [1; 2 с. 407-442; 3, с. 180-205; 4, с. 355-371; 13; 14].	2
14	ТЕМА 9. Частина 2. Фінансово-правове регулювання банківської діяльності Місце Національного банку України у банківській системі України; Функції Національного банку України; Структура Національного банку України; Взаємовідносини Національного банку України з ВРУ, Президентом, КМУ. Поняття та зміст банківського регулювання та банківського нагляду. Літ.: [1; 2 с. 407-442; 3, с. 180-205; 4, с. 355-371; 13; 14].	2
15	ТЕМА 10. Фінансово-правові основи грошового обігу Гроші, грошова система й грошовий обіг. Правові засади готівкових розрахунків. Правовий режим рахунків. Правові основи безготівкових розрахунків. Літ.: [1; 2, с. 450-489; 3, с. 206-231; 4, с. 323-354; 12].	2
16	ТЕМА 11. Фінансово-правове регулювання валютних відносин Поняття валюти, валютних цінностей і валютних операцій відповідно до національного валютного законодавства. Поняття та принципи валютного регулювання. Правові основи валютного нагляду. Заходи захисту Національного банку України за наявності ознак нестійкого фінансового стану банківської системи, погіршення стану платіжного балансу України, виникнення обставин, що загрожують стабільності банківської та (або) фінансової системи держави. Види відповідальності за порушення вимог валютного законодавства. Літ.: [1; 2, с. 480-457; 3, с. 232-240; 4, с. 372-389; 15].	2

	Разом	32

5.2. Зміст семінарських занять

Перелік семінарських занять для студентів денної форми здобуття освіти

Номер семінарського заняття	Теми семінарського заняття	Кількість годин
1	ТЕМА 1. Частина 1. Фінанси та фінансова діяльність держави й органів місцевого самоврядування. Літ.: [1; 2, с.9-28; 3, с.11-86; 4, с.5-20; 9].	2
2	ТЕМА 1. Частина 2. Фінанси та фінансова діяльність держави й органів місцевого самоврядування Літ.: [1; 2, с.9-28; 3, с.11-86; 4, с.5-20; 9].	2
3	ТЕМА 2. Частина 1. Фінансове право як галузь права. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини Літ.: [1; 2, с.29-50; 3, с.87-143; 4, с.21-61].	2
4	ТЕМА 2. Частина 2. Фінансове право як галузь права. Фінансово-правові норми та фінансові правовідносини Літ.: [1; 2, с.29-50; 3, с.87-143; 4, с.21-61].	2
5	ТЕМА 3. Частина 1. Правові основи фінансового контролю та відповідальність за порушення фінансового законодавства. Літ.: [1; 2, с. 51-64; 3, с.144-208; 4, с. 62-106; 8].	2
6	ТЕМА 3. Частина 2. Правові основи фінансового контролю та відповідальність за порушення фінансового законодавства. Літ.: [1; 2, с. 51-64; 3, с.144-208; 4, с. 62-106; 8].	2
7	ТЕМА 4. Правові основи публічних доходів і видатків. Літ.: [1; 2, с. 167-179; 3, с.366-370; 4, с. 174-205; 5].	2
8	ТЕМА 5. Частина 1. Основи бюджетно-правового регулювання. Літ.: [1; 2, с. 65-93; 3, с.212-337; 4, с. 107-173; 5].	2
9	ТЕМА 5. Частина 2. Основи бюджетно-правового регулювання. Літ.: [1; 2, с. 65-93; 3, с.212-337; 4, с. 107-173; 5].	2
10	ТЕМА 6. Частина 1. Основи податково-правового регулювання. Літ.: [1; 2, с. 94-136; 3, с.371-411; 4, с. 206-295; 7].	2
11	ТЕМА 6. Частина 2. Основи податково-правового регулювання. Літ.: [1; 2, с. 94-136; 3, с.371-411; 4, с. 206-295; 7].	2
12	ТЕМА 7. Правові основи державного та місцевого кредиту. Літ.: [1; 2, с. 137-153; 3, с.573-604; 4, с. 296-322; 5]	2
13	ТЕМА 8. Фінансово-правові засади страхування. Літ.: [1; 2, с. 154-166; 6; 10; 11].	2
14	ТЕМА 9. Частина 1. Фінансово-правове регулювання банківської	2

15	діяльності. Літ.: [1; 2 с. 407-442; 3, с. 180-205; 4, с. 355-371; 13; 14]. ТЕМА 9. Частина 2. Фінансово-правове регулювання банківської діяльності. Літ.: [1; 2 с. 407-442; 3, с. 180-205; 4, с. 355-371; 13; 14].	2
16	ТЕМА 10. Фінансово-правові основи грошового обігу. Літ.: [1; 2, с. 450-489; 3, с. 206-231; 4, с. 323-354; 12].	2
17	ТЕМА 11. Фінансово-правове регулювання валютних відносин. Літ.: [1; 2, с. 480-457; 3, с. 232-240; 4, с. 372-389; 15].	2
Разом		34

5.3 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до семінарських занять та виконанні індивідуального завдання. До послуг студентів створена сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни та необхідні навчально-методичні матеріали.

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	К-ть годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л1, підготовка до семінарського заняття 1.	4
2	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л2, підготовка до семінарського заняття 2.	4
3	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л3, підготовка до семінарського заняття 3.	4
4	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л4, підготовка до семінарського заняття 4.	4
5	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л5, підготовка до семінарського заняття 5. Закріплення ІДЗ.	4
6	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л6, підготовка до семінарського заняття 6. Виконання ІДЗ	7
7	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л7, підготовка до семінарського заняття 7. Виконання ІДЗ	7
8	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л8, підготовка до семінарського заняття 8. Виконання ІДЗ	7
9	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л9, підготовка до семінарського заняття 9. Виконання ІДЗ	7
10	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л10, підготовка до семінарського заняття 10. Виконання ІДЗ	7
11	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л11, підготовка до семінарського заняття 11. Підготовка до презентації ІДЗ	7
	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л12, підготовка до	

12	семінарського заняття 12. Презентація ІДЗ	6
13	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л13, підготовка до семінарського заняття 13.	4
14	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л14, підготовка до семінарського заняття 14.	4
15	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л15, підготовка до семінарського заняття 15.	4
16	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів з Л16, підготовка до семінарських занять 16-17	4
Разом		84

6. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних методів. Зокрема, лекції проводяться в основному словесними методами з використанням методів проблемного навчання і візуалізації, а семінарські заняття проводяться з використанням інформаційних технологій, розгляду задач та кейсів і мають за мету набуття студентами практичних навичок з вирішення практичних завдань, передбачених конкретними завданнями до відповідних тем.

7. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час семінарських занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу.

При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- оцінювання результатів роботи на семінарських заняттях (розв'язування задач, участь у обговоренні ситуацій);
- оцінювання результатів виконання індивідуального домашнього завдання.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю.

8. Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до семінарських занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати задачі, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час семінарських занять й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи. У якості ІДЗ здобувач може підготувати тези доповіді на конференцію за однією з тем навчальної дисципліни при дотриманні узгоджених з викладачем

термінів його виконання.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

9. Оцінювання результатів навчання здобувачів магістерського рівня у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС, яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти

Аудиторна робота												Самостійна робота	Семестровий контроль	Разом
Перший семестр														Сума балів
Семінарські заняття												ІДЗ	Залік	
1	2	3	4	5	6	7	8-9	10-11	12-13	14-15	16-17			
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)														
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	24-40	За рейтингом	60-100
36-60												24-40		

Оцінювання на семінарських заняттях

Оцінка, яка виставляється за семінарське заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв'язуванні задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>помилки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

ІДЗ здобувача вищої освіти оцінюється аналогічно з використанням вищенаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (мінімальний позитивний бал – 24 бали, максимальний – 40 балів). При підготовці тез доповідей на конференцію у якості ІДЗ здобувач вищої освіти отримує максимальний бал (40) за його виконання.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище (**Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти**).

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Семестровий залік виставляється на останньому занятті за умови якщо загальна сума балів, яку накопичив здобувач з дисципліни (іншого освітнього компонента) за результатами поточного контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		
D	66-72		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

10. Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Поняття, зміст та функції фінансів.
2. Фінансова система України та її складові.
3. Фінансова діяльність: поняття, зміст та принципи.
4. Методи фінансової діяльності.
5. Форми фінансової діяльності.
6. Правові форми фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування.
7. Система органів, які здійснюють фінансову діяльність.
8. Поняття, предмет та метод фінансового права.
9. Місце фінансового права в системі права України.
10. Система фінансового права.
11. Джерела фінансового права.
12. Фінансово-правові акти.
13. Поняття, структура та особливості фінансово-правових норм.
14. Класифікація фінансово-правових норм.
15. Поняття, особливості та класифікація фінансово-правових відносин.
16. Склад (структура) фінансово-правових відносин.
17. Суб'єкти фінансового права: поняття та види.
18. Поняття, функції та принципи фінансового контролю.
19. Види фінансового контролю.
20. Методи фінансового контролю.
21. Органи фінансового контролю.
22. Поняття бюджету та його правова природа.
23. Бюджетна система України: поняття, структура та принципи.
24. Бюджетна класифікація: поняття, мета та складові частини.
25. Міжбюджетні трансферти: поняття та види.
26. Правові основи складу доходів бюджету.
27. Фонди бюджету, їх склад.
28. Правові основи складу видатків бюджету.
29. Дефіцит та профіцит державного бюджету.
30. Поняття та зміст бюджетного процесу, його стадії.
31. Бюджетне право: поняття, предмет та метод.

32. Поняття та склад бюджетного законодавства.
33. Поняття, особливості та склад бюджетно-правових відносин.
34. Поняття, види та структура норм бюджетного права.
35. Бюджетні правопорушення: поняття, ознаки та склад.
36. Поняття, предмет, метод та ознаки податкового права.
37. Система податкового права.
38. Джерела податкового права.
39. Склад податкового законодавства.
40. Податкові правовідносини: поняття та ознаки.
41. Склад податкових правовідносин.
42. Норми податкового права.
43. Поняття податку та розмежування окремих видів податкових платежів.
44. Ознаки та функції податку.
45. Податкова система України: поняття, зміст та принципи.
46. Класифікація податків.
47. Правовий механізм податку.
48. Поняття та зміст державного й місцевого кредиту.
49. Функції державного й місцевого кредиту.
50. Зміст державного й місцевого боргу.
51. Основні форми державного кредиту.
52. Правові основи місцевих запозичень.
53. Поняття страхування.
54. Функції страхування.
55. Суб'єкти страхування.
56. Галузі, види та форми страхування.
57. Державний нагляд за страховою діяльністю в Україні.
58. Відносини у сфері страхування, що регулюються фінансовим правом.
59. Фінансово-правові основи загальнообов'язкового державного соціального страхування.
60. Поняття, ознаки та класифікація публічних доходів.
61. Поняття державних і місцевих видатків, їх ознаки та класифікація.
62. Фінансування державних і місцевих видатків, його принципи.
63. Розпорядники й одержувачі бюджетних коштів.
64. Поняття, ознаки та класифікація публічних видатків.
65. Поняття, зміст та принципи кошторисно-бюджетного фінансування.
66. Поняття кошторису, склад та види кошторисів.
67. Банківська система України: поняття, зміст, структура і правове регулювання.
68. Правовий статус банків в Україні.
69. Класифікація комерційних банків в Україні.
70. Правовий статус банківських об'єднань.
71. Правовий статус Національного банку України.
72. Правові основи банківського регулювання.
73. Форми державного регулювання банківської діяльності.
74. Банківський нагляд: поняття, види та методи.
75. Види банківських рахунків.
76. Поняття безготівкових розрахунків та загальні правила їх здійснення.
77. Поняття та зміст валюти.
78. Поняття та види валютних цінностей.
79. Поняття та види валютних операцій.
80. Поняття та зміст валютного регулювання.
81. Органи валютного регулювання та їх компетенція.
82. Поняття, мета і зміст валютного нагляду.
83. Органи та агенти валютного нагляду та їх повноваження.
84. Фінансова відповідальність за порушення валютного законодавства.

11 Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Фінансове право України» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою, що розміщена в Модульному

середовищі для навчання MOODLE: <https://msn.khmn.edu.ua/course/view.php?id=6424>, в тому числі методичні рекомендації: Фінансове право України: методичні рекомендації до семінарських занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / С. І. Лучковська. Хмельницький: ХНУ, 2023. 30с.

12. Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями, LIGA360.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.

13. Рекомендована література

Основна

1. Конституція України: прийнята 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.
2. Бандурка О.М., Гетманець О.П. Фінансове право України. Підручник. ХНУВС, 2015. 500с.
3. Фінансове право [Текст]: навч. посіб.; М.Г. Волошук, Т.О. Карабін, М.В. Менджул. Вид. 3-тє, допов. та перероб. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. 244 с.
4. Фінансове право: підручник; за заг. ред. О. П. Гетманець; [Бандурка О. М., Гетманець О. П., Жорнокуй Ю. М. та ін.]; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 392 с.

Додаткова

5. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. Офіційний вісник України. 2010. № 59. Ст. 2047.
6. Основи законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 14.01.1998 р. № 16/98-ВР. Відомості Верховної. Ради України. 1998. № 23. Ст. 121.
7. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року N 2755-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. №13-14, № 15-16, № 17. Ст.112.
8. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993р. № 2939-XII. Відомості Верховної. Ради України. 1993. № 13. Ст.110.
9. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 року № 2664-III. Відомості Верховної. Ради України. 2002. № 1. Ст. 1.
10. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР (в редакції Закону від 04.10.2001 р. № 2745-III). Відомості Верховної. Ради України. 2002. № 7. Ст. 50.
11. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010р. №2464-VI. Відомості Верховної. Ради України. 2011. № 2-3. Ст.11.
12. Про платіжні системи та переказ грошей в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. №2346-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 29. Ст.137.
13. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 12.07. 2000 р. №2121-III. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 5 – 6. Ст.30.
14. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. №679-XIV. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. Ст.238.
15. Про валюту і валютні операції від 21 червня 2018 року № 2473-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 30 Ст.239.
16. Лучковська С.І. Фінансове право: навч. посібник. К.: КНТ, 2010. 296 с.
17. Лучковська С.І. Фінансово-правове забезпечення інвестиційної діяльності за законодавством ЄС. Науковий вісник УжНУ. Серія "Право". 2024. № 86.
18. Luchkovska S. Investment Policy of the EU: financial and legal aspect. No. 5 (2024): Visegrad Journal on Human Rights. URL: <https://journals.urau.ua/journal-vjhr/article/view/321474>.
19. Місяць А. П., Присяжнюк М. П., Лучковська С. І. Використання офшорних юрисдикцій у венчурному фінансуванні та правові ризики для інвесторів. Український політико-правовий дискурс. 2025. № 13. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15876181>.

14. Інформаційні ресурси

1. Електронна бібліотека університету. [Електронний ресурс]. Доступ до ресурсу: <http://library.khmnu.edu.ua/>.
2. Інституційний репозитарій ХНУ. [Електронний ресурс]. Доступ до ресурсу: <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.
3. Модульне середовище для навчання. [Електронний ресурс]. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/>.